Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-1210

3.11.2026

KLP Skadeforsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Tining av vannrør – frost – skadebegrepet – fal. § 6-4.

Vannrør på bad og kjøkken hadde fryst, og sikrede engasjerte rørlegger for å tine dem. Foretaket avslo dekning, under henvisning til at tining av innvendige rør ikke var omfattet av forsikringen. Foretaket mente også at tining av rør ikke var et redningstiltak, etter fal. § 6-4. Sikrede anførte at rørlegger hadde bekreftet at boligen var tilstrekkelig oppvarmet, og at forsikringen ikke uttrykkelig hadde unntak for tining av innvendige rør. Videre anførte sikrede at det var urimelig at en eventuell vannskade ville ha vært dekket, men ikke en nødvendig forebygging av slik vannskade, og at dette må anses som redningstiltak. Nemnda kom til at pådratte kostnader ikke kunne kreves dekket som en redningskostnad etter fal. § 6-4.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 44 780

Saksfremstilling

Sikrede hadde standard husforsikring med følgende vilkår:

> HVA SOM DEKKES
> Forsikringen dekker plutselige og uforutsette skader nevnt i forsikringsbeviset, som inntreffer i avtaleperioden, og som skyldes
>
> vannskader:
>
> - lekkasje fra bygningens rørledninger med tilknyttet utstyr, installasjoner, akvarium og kjøleskap/fryser
> - vann eller annen væske fra utvendig rørledning
> - vann som trenger inn i bygning direkte fra terreng eller grunn, når det fører til synlig vannspeil over laveste gulv. Vann i oppforet gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående vann.
> - vann som trenger inn gjennom åpning eller utetthet, dersom utettheten er forårsaket av en skade som dekkes av forsikringen
> - vannskade på tilstøtende rom som følge av utett bad, når det skyldes lekkasje fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr.
>
> brudd på innvendige og utvendige rør
>
> andre plutselig og uforutsette skader enn de som er nevnt over, med de begrensninger som er nevnt i disse punktene
>
> HVA SOM IKKE DEKKES
>
> Utgifter til tining av utvendig rør

Sikrede sendte skademelding til foretaket om at vannrør i forsikret bolig hadde frosset. Sikrede kontaktet rørlegger, som tinte rørene, og sendte så fakturaen videre til foretaket. Rørlegger hadde skrevet en tilleggsrapport med bekreftelse på at vannet hadde fryst, at det ikke var synlige skader på rørene, og at det var god varme på alle gulv hvor vannet hadde fryst. Rørleggeren skrev også at uten en rask inngripen, hadde det vært risiko for sprekkdannelser i rørsystemet og ukontrollert

vannlekkasje med omfattende vannskader. Rørleggeren mente at tiltaket var nødvendig og skadeforebyggende, i tråd med forsikringens krav til tapsbegrensning.

Foretaket avslo dekning, under henvisning til at standard husforsikring ikke dekket tining av rør, men kun følgeskader etter sprukket rør og vannskade. Videre skrev foretaket at selv om det var uforskyldt at vannet frøs til, så var tining av rør uansett unntatt.

Sikrede påklagde avslaget. Foretaket behandlet saken på nytt, men både konklusjon og begrunnelse ble opprettholdt.

Sikrede anfører i det vesentlige at forsikringen uttrykkelig unntar tining av utvendige rør. De aktuelle rørene var innvendige, og forsikringen har ikke unntak for tining av innvendige rør. En slik uklarhet må tolkes i sikredes favør. Foretaket har selv erkjent at vilkårene kan oppleves lite tydelige.

Skaden oppsto plutselig og uforutsett. Forsikringen har ikke krav om at skaden må skyldes «fysisk brudd eller lekkasje». Sikrede har oppfylt sin aktsomhetsplikt, ved å ha på varme, jf. fal. §§ 4-1 og 4-10. Rørlegger har bekreftet at det var god varme i gulvene. Det kan ikke utledes et krav om at innvendige rør aldri kan fryse, uavhengig av værforhold og konstruksjon.

Tining av rørene var et skadebegrensende tiltak for å hindre rørbrudd og omfattende vannskade, ikke et forebyggende tiltak. Dette var en integrert del av skadehåndteringen, som ikke kan avslås uten uttrykkelig hjemmel, jf. også rørleggers rapport. Det er urimelig at forsikringen ville ha dekket vannskade, men ikke dekker kostnader med å forhindre en vannskade. Videre var den akutte tiningen av «ekstraordinær karakter», jf. fal. § 6-4, særlig når man må bekoste rørlegger.

Foretaket anfører i det vesentlige at et rør ikke anses som skadet selv om det er frosset, så lenge det ikke foreligger brudd eller lekkasje. Forsikringen omfatter heller ikke tining av rør. Dette gjelder selv om forsikringen uttrykkelig bare unntar tining av utvendige rør. Videre dekker ikke forsikringen forebyggende tiltak. Selv om sikrede hadde på varme og tinet rørene for å forhindre skade, er dette ikke dekket. Det er heller ikke tale om redningskostnader, jf. fal. § 6-4, fordi tining av rør ikke er et akutt redningstiltak, men en utbedring.

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde saken i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold:

> Sikrede hadde standard husforsikring med følgende vilkår:
>
> > HVA SOM DEKKES
> > Forsikringen dekker plutselige og uforutsette skader nevnt i forsikringsbeviset, som inntreffer i avtaleperioden, og som skyldes
> >
> > - vannskader:
> >
> > - lekkasje fra bygningens rørledninger med tilknyttet utstyr, installasjoner, akvarium og kjøleskap/fryser
> > - vann eller annen væske fra utvendig rørledning
> > - vann som trenger inn i bygning direkte fra terreng eller grunn, når det fører til synlig vannspeil over laveste gulv. Vann i oppforet gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående vann.
> > - vann som trenger inn gjennom åpning eller utetthet, dersom utettheten er forårsaket av en skade som dekkes av forsikringen
> > - vannskade på tilstøtende rom som følge av utett bad, når det skyldes lekkasje fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr.
> >
> > - brudd på innvendige og utvendige rør

- andre plutselig og uforutsette skader enn de som er nevnt over, med de begrensninger som er nevnt i disse punktene

HVA SOM IKKE DEKKES

- Utgifter til tining av utvendig rør

Forsikringen har altså krav om at det har skjedd en 'plutselig og uforutsett skade', og at skaden må skyldes ett av de opplistede kulepunktene under.

Begrepet «skade» har i langvarig nemndspraksis blitt tolket som en negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand. Dette er også stadfestet av Høyesterett i **HR-2024-2040-A avsnitt 51**:

> Begrepet '*skade'* betyr en negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand. Skaden inntreffer når årsaken eller påvirkningen materialiserer seg i negative fysiske konsekvenser på gjenstandens materiale, overflate, konstruksjon eller struktur, se Bull og Wilhelmsens *Forsikringsrett* side 252. Denne forståelsen av skadebegrepet er innarbeidet i nemndspraksis, se Finansklagenemndas avgjørelser FinKN-2019-354, FinKN-2020-640 og FinKN-2024-424.

I gjeldende sak hadde vann i innvendige rør frosset. Det er imidlertid ikke dokumentert en negativ fysisk innvirkning på rørene. Det foreligger ikke brudd på rørene, lekkasje eller vannskade. Fryst vann/rør utgjør ingen vannskade, og det er ikke opplyst om noen skade som skyldes vann.

Det er ikke påvist noen 'skade', og sikrede har i utgangspunktet ikke krav på erstatning.

Sikrede har anført at forsikringen uttrykkelig unntar tining av utvendige rør, og at tining av innvendige rør følgelig ikke er unntatt.

I gjeldende sak er det ikke påvist en dekningsmessig skade. Det er følgelig ikke relevant å vurdere eventuelle unntak fra dekning. Det blir heller ikke nødvendig å vurdere om unntakene er uklare eller må tolkes i din favør.

Sikrede har anført at sikrede har oppfylt din aktsomhetsplikt, jf. fal. §§ 4-1 og 4-10, og at tining av rørene var et skadebegrensende tiltak som ikke kan avslås uten hjemmel. Foretaket har anført at det er ikke tale om redningskostnader etter fal. § 6-4, fordi tining av rør ikke er et akutt redningstiltak, men en utbedring.

Fal. § 4-1 gjelder din opplysningsplikt og anses ikke relevant i denne saken.

Fal. § 6-4 gjelder foretakets erstatningsansvar for utgifter som forsikringstaker 'er påført under forhold som nevnt i § 4-10, når hensikten med tiltakene var å avverge eller begrense tap som faller inn under forsikringen'. Fal. § 4-10 forutsetter at det er 'overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe', eller at forsikringstilfellet er 'inntruffet', for at forsikringstaker skal ha krav på erstatning for redningskostnader.

Fal. § 6-4 (1) angir:

> Forsikringsforetaket svarer for skade, ansvar, utgifter og annet tap som sikrede er påført under forhold som nevnt i § 4-10, når hensikten med tiltakene var å avverge eller begrense tap som faller inn under forsikringen, og tiltakene hadde en ekstraordinær karakter og måtte anses som forsvarlige. Det samme gjelder slikt tap påført en person som etter § 4-11 hadde plikt til å foreta redningstiltak.

Fal. § 4-10 (1) angir:

> Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller er et forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av ham eller henne for å avverge eller begrense tapet.

Det er for det første krav om en 'overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe'. Ifølge rørleggerens rapport var det høy risiko for rørbrudd med påfølgende ukontrollert vannlekkasje og omfattende vannskader, uten rask inngripen. Sekretariatet mener at vilkåret om 'overhengende fare' er oppfylt.

Fal. § 6-4 forutsetter imidlertid at tiltakene hadde en 'ekstraordinær karakter' og må anses som 'forsvarlige'. Dette innebærer at tiltakene må være ekstraordinære både i forhold til den aktuelle faresituasjon og i forhold til din aktivitet eller virksomhet, jf. **LB-2008-114503**, lovforarbeidene og nemndspraksis. I **FinKN 2022-872** konkluderte nemnda med at utbedring av kum og drenering hadde 'karakter av ordinære skadeforebyggende tiltak/oppgraderingstiltak i forhold til store nedbørsmengder som enhver huseier må

forhold seg til'. Det vises også til **FinKN 2021-881** og **2020-473**, om henholdsvis tettetiltak for å forhindre rotter og utskiftning av rørsystem som følge av tæringsskader.

Tining av fryste vannrør – enten ved å ha tilstrekkelig varme på eller å bekoste rørlegger – må anses som et ordinært tiltak, som del av det enhver huseier må forholde seg til. Det har ikke et ekstraordinært preg over seg, men er tvert om et normalt og adekvat tiltak.

Sekretariatet bemerker kort at det ikke er relevant for vår juridiske vurdering, hvorvidt rørleggeren mener at vilkårene for erstatning er oppfylt. Det faller utenfor hans mandag å foreta en juridisk vurdering i saken.

Vi kan etter dette ikke se at sikrede har krav på erstatning for redningstiltak, jf. fal. § 6-4, jf. § 4-10.

Klagen kan etter dette ikke føre frem.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. saksbehandlingsreglenes pkt. 11 tredje ledd. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om sikrede har krav på erstatning for tining av innvendige vannrør.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Sikrede ber i ettertid nemnda vurdere spørsmålet om tiltaket må regnes som ekstraordinært etter fal. § 6-4. Nemnda viser her til sekretariatets vurdering, som nemnda anser som en korrekt tolkning av fal. § 6-4.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).